ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

zo 14. januára 2010 *

Vo veci C-233/08,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Nejvyššího správního soudu (Česká republika) z 5. mája 2008 a doručený Súdnemu dvoru 30. mája 2008, ktorý súvisí s konaním:

Milan Kyrian

proti

Celnímu úřadu Tábor,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda komory A. Tizzano, vykonávajúci funkciu predsedu prvej komory, sudcovia E. Levits, A. Borg Barthet, M. Ilešič (spravodajca) a J.-J. Kasel,

* Jazyk konania: čeština.

generálny advokát: J. Mazák,
tajomník: K. Malacek, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 13. mája 2009,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, splnomocnený zástupca,

— nemecká vláda, v zastúpení: M. Lumma a C. Blaschke, splnomocnení zástupcovia,

— grécka vláda, v zastúpení: I. Chalkias, E. Leftheriotou a V. Karra, splnomocnení zástupcovia,

— poľská vláda, v zastúpení: M. Dowgielewicz, splnomocnený zástupca,

— portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, splnomocnený zástupca,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: M. Afonso a L. Jelínek, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 15. septembra 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 12 ods. 3 smernice Rady 76/308/EHS z 15. marca 1976 o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok týkajúcich sa určitých poplatkov, odvodov, daní a ďalších opatrení (Ú. v. ES L 73, s. 18; Mim. vyd. 02/001, s. 44.), zmenenej a doplnenej smernicou 2001/44/ES Rady z 15. júna 2001 (Ú. v. ES L 175, s. 17; Mim. vyd. 02/012, s. 27, ďalej len „smernica 76/308“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu, v ktorom proti sebe stoja M. Kyrian a Celní úřad Tábor a ktorý sa týka preskúmania vykonateľnosti exekučného titulu, ktorý vydal Hauptzollamt Regensburg (Hlavný colný úrad v Regensburgu, Nemecko).

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 Cieľom smernice 76/308 je odstrániť prekážky vo vytvorení a fungovaní spoločného trhu vyplývajúce z územného obmedzenia pôsobnosti vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa vymáhania pohľadávok, najmä cla.

4 Podľa šiesteho odôvodnenia smernice 76/308 musí dožiadaný orgán rôzne formy pomoci poskytnúť v súlade so zákonmi, inými právnymi predpismi a administratívnymi opatreniami platnými pre dotknutú oblasť v členskom štáte, v ktorom má sídlo, zatiaľ čo v siedmom odôvodnení smernice sa uvádza, že je potrebné stanoviť podmienky, za akých má dožadujúci orgán vyhotoviť žiadosti o pomoc, a tiež taxatívne určiť špecifické okolnosti, za ktorých môže dožiadaný orgán v jednotlivých prípadoch odmietnuť pomoc.

5 V desiatom odôvodnení smernice 76/308 sa uvádza, že sa môže stať, že počas vymáhania pohľadávky v členskom štáte, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán, budú pohľadávka alebo exekučný titul vydané členským štátom, v ktorom má sídlo dožadujúci orgán, napadnuté dotknutou osobou, a že pre takéto prípady treba stanoviť, že dotknutá osoba musí podať žalobu popierajúcu nárok príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom má sídlo dožadujúci orgán, a že dožiadaný orgán musí prerušiť exekučné konanie, ktoré začal, až do vydania rozhodnutia uvedeného príslušného orgánu.

6 Článok 4 ods. 3 smernice 76/308 stanovuje:

„Dožiadaný orgán nie je povinný poskytnúť informáciu:

a) ktorú by nemohol získať pre účely refundácie [na účely vymáhania — *neoficiálny preklad*] podobných pohľadávok v členskom štáte, kde sa nachádza;

b) ktorá by mohla prezradiť akékoľvek obchodné, priemyselné alebo profesionálne tajomstvá; alebo;

c) ktorej prezradenie by mohlo viesť k ohrozeniu bezpečnosti alebo by mohlo byť v rozpore s verejným záujmom [alebo verejného poriadku — *neoficiálny preklad*] štátu.“

7 Podľa článku 5 ods. 1 tejto smernice dožiadaný orgán na základe žiadosti dožadujúceho orgánu a v súlade s platnými právnymi predpismi upravujúcimi doručovanie obdobných aktov členského štátu, v ktorom má sídlo, doručí adresátovi všetky akty a rozhodnutia, vrátane súdnych, ktoré sa týkajú pohľadávky alebo jej vymáhania a boli vydané v členskom štáte, v ktorom má sídlo dožadujúci orgán.

8 Článok 5 ods. 2 uvedenej smernice stanovuje, že žiadosť o doručenie obsahuje meno, adresu a ďalšie dôležité informácie týkajúce sa identifikácie adresáta, ku ktorým má dožadujúci orgán bežne prístup, povahu a predmet doručovaného aktu alebo rozhodnutia, a ak je to nevyhnutné, meno a adresu a ďalšie dôležité informácie týkajúce sa identifikácie dlžníka, ku ktorým má dožadujúci orgán bežne prístup, a tiež pohľadávku, ktorej sa akt alebo rozhodnutie týka, a akékoľvek ďalšie užitočné informácie.

9 Článok 6 smernice 76/308 stanovuje:

„1. Dožiadaný orgán na základe žiadosti dožiadajúceho [dožadujúceho — *neoficiálny preklad*] orgánu v súlade s pravidlami platných zákonov, iných právnych predpisov a administratívnych opatrení, ktoré sa vzťahujú na refundáciu [vymáhanie — *neoficiálny preklad*] podobných pohľadávok pochádzajúcich z členského štátu, v ktorom sa nachádza dožiadaný orgán, refunduje [vymáha — *neoficiálny preklad*] pohľadávky, ktoré sú predmetom nástroja umožňujúceho ich uplatnenie [exekučného titulu — *neoficiálny preklad*].

2. Pre tento účel akákoľvek pohľadávka, pre ktorú bola podaná žiadosť o refundáciu [vymáhanie — *neoficiálny preklad*], bude považovaná za pohľadávku členského štátu, v ktorom sa nachádza dožiadaný orgán s výnimkou prípadov, na ktoré sa vzťahuje článok 12.“

10 Článok 7 ods. 1, 2 a 3 smernice stanovuje:

„1. Žiadosť o vymáhanie pohľadávky, ktorú žiadajúci [dožadujúci — *neoficiálny preklad*] orgán adresuje požadovanému [dožiadanému — *neoficiálny preklad*] orgánu, musí byť doplnená úradnou alebo overenou kópiou dokumentu umožňujúceho jej vymáhanie, vystaveného v členskom štáte, v ktorom sa žiadajúci [dožadujúci — *neoficiálny preklad*] orgán nachádza, a podľa potreby originálom alebo overenou kópiou ďalších dokumentov potrebných na vymáhanie.

2. Žiadajúci orgán nesmie predložiť žiadosť o vymáhanie [dožadujúci orgán môže podať žiadosť o vymáhanie len vtedy — *neoficiálny preklad*], ak:

a) pohľadávka alebo dokument umožňujúci vymáhanie nie je sporný v členskom štáte, v ktorom sa nachádza, okrem prípadov, v ktorých sa použije druhý pododsek článku 12 (2);

b) nemá v členskom štáte, v ktorom sa nachádza, zavedené [v členskom štáte, v ktorom sa nachádza, začal — *neoficiálny preklad*] príslušné postupy pre vymáhanie dostupné na základe dokumentu, o ktorom hovorí odsek 1, a prijaté opatrenia nezabezpečia plné splatenie pohľadávky.

3. Žiadosť o vymáhanie obsahuje:

a) meno, adresu a akékoľvek ďalšie dôležité informácie týkajúce sa identifikácie danej osoby alebo tretej strany, ktorá má v držbe jeho aktíva;

…“

11 Článok 8 smernice stanovuje:

„1. Dokument umožňujúci vymáhanie pohľadávky sa priamo rozpozná a automaticky sa bude považovať za dokument umožňujúci vymáhanie pohľadávky členského štátu, v ktorom sa požiadaný [dožiadaný — *neoficiálny preklad*] orgán nachádza.

2. Napriek prvému paragrafu, dokument umožňujúci vymáhanie pohľadávky môže byť podľa potreby a v súlade s ustanoveniami platnými v členskom štáte, v ktorom sa požiadaný [dožiadaný — *neoficiálny preklad*] orgán nachádza, akceptovaný, uznaný, doplnený alebo nahradený dokumentom oprávňujúcim vymáhanie na území tohto členského štátu.

Do troch mesiacov od dátumu prijatia žiadosti o vymáhanie sa členské štáty vynasnažia o vybavenie tohto akceptovania, uznania, doplnenia alebo náhrady okrem prípadov, keď sa použije tretí pododsek. Nemožno ich odmietnuť, ak dokument umožňujúci vymáhanie je správne vypracovaný. Požiadaný [dožiadaný — *neoficiálny preklad*] orgán bude informovať žiadajúci [dožadujúci — *neoficiálny preklad*] orgán o dôvodoch predĺženia obdobia troch mesiacov.

Ak akákoľvek z týchto formalít spôsobí spor v súvislosti s pohľadávkou alebo dokumentom umožňujúcim vymáhanie vystaveným žiadajúcim [dožadujúcim — *neoficiálny preklad*] orgánom, platí článok 12.“

12 V článku 12 ods. 1 až 3 smernice 76/308 sa uvádza:

„1. Ak v priebehu refundácie [vymáhania — *neoficiálny preklad*] pohľadávka a/alebo nástroj umožňujúci jej uplatnenie [exekučný titul — *neoficiálny preklad*], vydaný v členskom štáte, v ktorom sa nachádza dožiadajúci [dožadujúci — *neoficiálny preklad*] orgán, je predmetom sporu so zainteresovanou stranou, tak táto strana podá podnet v súlade s platnými zákonmi príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom sa nachádza dožiadajúci [dožadujúci — *neoficiálny preklad*] orgán. Tento podnet musí byť oznámený dožiadajúcim [dožadujúcim — *neoficiálny preklad*] orgánom dožiadanému orgánu. Zainteresovaná strana môže o podnete tiež informovať dožiadaný orgán.

2. Hneď ako dožiadaný orgán prijme oznámenie uvedené v odseku 1, buď od dožiadajúceho [dožadujúceho — *neoficiálny preklad*] orgánu alebo od zainteresovanej strany, preruší konanie o uplatnení pohľadávky do rozhodnutia príslušného orgánu vo veci, ak žiadajúci [dožadujúci — *neoficiálny preklad*] orgán nepožiada inak v súlade s druhým pododsekom. …

Napriek prvému pododseku odseku 2 žiadajúci [dožadujúci — *neoficiálny preklad*] orgán môže v súlade so zákonmi, inými právnymi predpismi a správnymi opatreniami platnými v členskom štáte, v ktorom sa nachádza, žiadať od požiadaného [dožiadaného — *neoficiálny preklad*] orgánu, aby vymáhal spornú pohľadávku, pokiaľ príslušné zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia platné v členskom štáte, v ktorom sa požiadaný [dožiadaný — *neoficiálny preklad*] orgán nachádza, umožňujú takýto postup. Ak výsledok sporu je následne v prospech dlžníka, žiadajúci [dožadujúci — *neoficiálny preklad*] orgán bude zodpovedať za preplatenie akýchkoľvek vymáhaných čiastok spolu s akoukoľvek dlžnou kompenzáciou v súlade so zákonmi platnými v členskom štáte, v ktorom sa požiadaný [dožiadaný — *neoficiálny preklad*] orgán nachádza.

3. Ak prijaté opatrenia pre uplatnenie [na vymáhanie — *neoficiálny preklad*] pohľadávky v členskom štáte, v ktorom sa nachádza dožiadaný orgán, sú sporné, potom podnet musí byť podaný na príslušnom orgáne [tohto — *neoficiálny preklad*] členského štátu v súlade s jeho zákonmi a opatreniami."

13 Článok 17 smernice stanovuje:

„Žiadosti o pomoc a dokument umožňujúci vymáhanie a ďalšie dôležité dokumenty budú doplnené o preklad do úradného jazyka, alebo jedného z úradných jazykov členského štátu, v ktorom sa nachádza dožiadaný orgán[,] bez obmedzenia práva tohto orgánu preklad odmietnuť."

14 Podľa článku 23 smernice jej ustanovenia nebránia „väčšej miere vzájomnej pomoci, ktorá existuje už teraz, alebo bude existovať v budúcnosti medzi jednotlivými členskými štátmi na základe akýchkoľvek dohôd alebo dohovorov vrátane tých, ktoré sú určené na oznamovanie právnych alebo mimoprávnych aktov."

Vnútroštátna právna úprava

15 Podľa článku 2 ods. 7 zákona č. 191/2004 o medzinárodnej pomoci pri vymáhaní niektorých finančných pohľadávok (zákon č. 191/2004 Sb. o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek) sa pri vykonávaní medzinárodnej pomoci postupuje podľa zákona č. 337/1992 o správe daní a poplatkov (zákon č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků), pokiaľ zákon č. 191/2004 nestanovuje inak.

16 Článok 5 zákona č. 191/2004 s nadpisom „Vymáhanie pohľadávky“ stanovuje:

„1. … Na žiadosť príslušného orgánu iného štátu ministerstvo zabezpečí vymáhanie pohľadávky;… Žiadosť o vymáhanie musí byť doložená exekučným titulom vykonateľným v štáte príslušného orgánu, a to v origináli alebo rovnopise.

2. Ministerstvo pristúpi k vymáhaniu pohľadávky, ak žiadosť o vymáhanie obsahuje:

a) meno, priezvisko a bydlisko fyzickej osoby alebo názov a sídlo právnickej osoby, ktorá je dlžníkom, prípadne osoby, ktorá je podľa práva štátu príslušného orgánu povinná pohľadávku uhradiť…, a ďalšie údaje potrebné na identifikáciu dlžníka alebo ďalšej osoby, ktorá má v držbe jeho majetok;

b) druh a výšku pohľadávky a výšku s ňou súvisiacich úrokov, penále, pokút a nákladov, ktoré sú splatné a uvedené v menách oboch štátov, s uvedením exekučného titulu;

c) údaje o právoplatnosti exekučného titulu a o lehotách, v ktorých sa premlčuje nebo zaniká právo na vymáhanie pohľadávky;

…

f) vyhlásenie príslušného orgánu iného štátu podľa § 6 ods. 2…

3. … Ak žiadosť neobsahuje údaje uvedené v odseku 2, ministerstvo pristúpi k vymáhaniu, ak sú údaje na vyžiadanie doplnené.“

17 V zmysle článku 6 ods. 1 zákona č. 191/2004 dokument, ktorý predstavuje exekučný titul v štáte príslušného orgánu, sa odo dňa prijatia úplnej žiadosti o vymáhanie automaticky považuje za exekučný titul umožňujúci vymáhanie pohľadávky v Českej republike. Podľa odseku 2 tohto článku ministerstvo môže na základe žiadosti o vymáhanie začať s vymáhaním pohľadávky len vtedy, ak príslušný orgán druhého členského štátu vyhlási, že exekučný titul nie je sporný v štáte príslušného orgánu, s výnimkou prípadov uvedených v článku 7 ods. 1 uvedeného zákona, a že v štáte príslušného orgánu prebehlo exekučné konanie, ktoré však neviedlo k úplnému zaplateniu pohľadávky.

18 V článku 13 ods. 1 zákona č. 191/2004 sa uvádza:

„Komunikácia medzi ministerstvom a príslušným orgánom iného štátu sa uskutočňuje v úradnom jazyku štátu, ktorého príslušný orgán bol dožiadaný o pomoc pri vymáhaní.... Úradný jazyk štátu, ktorý bol dožiadaný o pomoc pri vymáhaní, sa nepoužije, ak sa ministerstvo a príslušný orgán iného štátu dohodnú inak.“

19 Článok 32 ods. 1 zákona č. 337/1992 stanovuje:

„V daňovom konaní možno ukladať povinnosti alebo priznávať práva iba rozhodnutím. Tieto rozhodnutia sú pre príjemcu právne účinné, len ak sú mu riadnym spôsobom doručené alebo oznámené, pokiaľ tento alebo osobitný zákon nestanovuje inak."

20 Článok 73 zákona č. 337/1992 opisuje postup vymáhania daňových nedoplatkov. V zmysle odseku 7 tohto článku sa pri daňovej exekúcii primerane použije občiansky súdny poriadok.

21 V zmysle článku 261a ods. 1 zákona č. 99/1963, Občiansky súdny poriadok, (zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád) v znení zmien a doplnení možno výkon rozhodnutia nariadiť len vtedy, ak rozhodnutie obsahuje označenie oprávnenej a povinnej osoby, vymedzenie rozsahu a obsahu povinností, na splnenie ktorých bol navrhnutý výkon rozhodnutia, a určenie lehoty na splnenie povinnosti.

22 Ako spresnil vnútroštátny súd, podľa ustálenej judikatúry českých vyšších súdov musí byť identifikácia osoby dlžníka presná a jednoznačná, alebo prinajmenšom musí predmetný exekučný titul umožňovať bez najmenšej pochybnosti určiť osobu, ktorej bola uložená povinnosť (rozsudok, ktorý vydal Nejvyšší soud České republiky 25. februára 1999, č. konania 21 Cdo 2101/98, *Soudní judikatura* 6/1999, s. 233). Nejvyšší soud České socialistické republiky v stanovisku z 18. februára 1981, č. konania Cpj 159/79 (*Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek*, 1981, s. 499), tiež uviedol, že rozhodnutie, ktoré dlžníka neidentifikuje presne, nie je vykonateľným rozhodnutím a nemôže slúžiť ako základ na vykonanie vymáhania. Takisto z rozsudku vydaného rozšírenou komorou vnútroštátneho súdu z 26. októbra 2005, č. konania 2 Afs 81/2004-54, vyplýva, že exekučné úkony vykonané na základe titulu, ktorý adresáta označuje nedostatočným spôsobom, musia byť zrušené.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

23 Hauptzollamt Weiden (Hlavný colný úrad vo Weidene, Nemecko) vydal 2. júla 1999 platobný výmer adresovaný príjemcovi „Milan Kyrian, Studnicni 836, 39811 Protivin/Tschechien“, ktorému uložil zaplatiť spotrebnú daň z liehu vo výške 218 520 DEM. Exekučný titul, ktorý takto vydal Hauptzollamt Weiden, doručilo 6. augusta 1999 Ministerstvo financí — Generální ředitelství cel (ministerstvo financií — generálne riaditeľstvo ciel, Česká republika) (ďalej len „dožiadaný orgán vo veci samej“).

24 Dňa 28. septembra 2004 Haupzollamt Regensburg, dožadujúci orgán, vydal výzvu na zaplatenie a 7. októbra 2004 požiadal podľa článku 6 smernice 76/308 dožiadaný orgán vo veci samej o vymáhanie spotrebnej dane v zmysle exekučného titulu, ktorý vydal Hauptzollamt Weiden. V žiadosti o vymáhanie je ako dlžník identifikovaný žalobca vo veci samej, a to menom, priezviskom, miestom bydliska a dátumom narodenia, a daňový nedoplatok je spolu s penále vyčíslený na 3 258 625,30 CZK.

25 V decembri 2004 dožiadaný orgán vo veci samej delegoval predmetné vymáhanie nedoplatku na Celní úřad Tábor. Ten vydal v decembri 2004 dve výzvy na zaplatenie daňového nedoplatku, jednu v súvislosti so spotrebnou daňou a druhú v súvislosti s penále, pričom priznal dodatočnú lehotu na základe článku 73 ods. 1 zákona č. 337/1992. M. Kyrian podal proti týmto dvom výzvam odvolanie, ktoré Celní ředitelství České Budějovice (Colné riaditeľstvo v Českých Budějoviciach, Česká republika) zamietlo dvoma rozhodnutiami zo 4. marca 2005 a 6. apríla 2005. Toto zamietnutie potvrdil Krajský soud v Českých Budějovicích v uznesení z 5. októbra 2005 a Nejvyšší správní soud v rozsudku z 28. júna 2006.

26 Celní úřad Tábor vydal 6. marca 2006 exekučný príkaz, ktorým nariadil vykonanie exekúcie nedoplatku dane zrážkami zo mzdy M. Kyriana. M. Kyrian podal proti exekučnému príkazu námietky, ktoré Celní úřad Tábor zamietol rozhodnutím z 31. októbra 2006.

27 M. Kyrian podal proti uvedenému exekučnému príkazu žalobu na Krajský soud v Českých Budějovicích. Tvrdil v nej najmä to, že identifikácia príjemcu v exekučnom titule, ktorý vydal Hauptzollamt Weiden, a to menom, priezviskom a miestom bydliska, je nedostatočná, keďže tieto údaje sa môžu vzťahovať na jeho otca a syna, ktorí sa tiež volajú Milan Kyrian a majú rovnaké miesto bydliska. Keďže doklad o doručení nespresňuje, ktorej z týchto troch osôb s rovnakým menom bol exekučný titul odovzdaný, titul nemôže byť vykonaný, lebo nebol riadne doručený.

28 M. Kyrian ďalej namietal, že vzhľadom na to, že nerozumel dokumentom, ktoré mu zaslali nemecké colné orgány v nemčine, nemohol podniknúť príslušné právne kroky na ochranu svojich práv. Podľa jeho názoru nie je jeho povinnosťou zabezpečiť si preklad uvedených písomností na vlastné náklady.

29 Krajský soud v Českých Budějovicích, ktorý vec prejednáva v prvom stupni, žalobu zamietol rozsudkom zo 14. marca 2007. Konštatoval, že podľa článku 6 ods. 1 zákona č. 191/2004, ktorým bola prebratá smernica 76/308, dokument, ktorý slúži ako exekučný titul na vymáhanie pohľadávky v štáte, v ktorom má sídlo dožadujúci orgán, sa bez ďalšieho považuje za exekučný titul na vymáhanie pohľadávky v Českej republike. Z tohto dôvodu ani dožiadaný orgán vo veci samej, ani Krajský soud v Českých Budějovicích nemajú právomoc skúmať námietky, ktoré M. Kyrian vzniesol proti exekučnému titulu, ktorý vydal Hauptzollamt Weiden.

30 Krajský soud v Českých Budějovicích sa domnieval, že skutočnosť, že v žiadosti o vymáhanie bol M. Kyrian označený nielen menom, priezviskom a miestom bydliska, ale tiež dátumom narodenia, ho jasne identifikuje ako dlžníka. Podľa žiadosti o vymáhanie a priloženého dokumentu o doručení bol predmetný exekučný titul doručený a je platný. Okrem toho práva M. Kyriana neboli porušené tým, že konanie na nemeckých colných orgánoch sa uskutočnilo v nemeckom jazyku. Krajský soud v Českých Budějovicích zastával názor, že M. Kyrianovi nič nebránilo v tom, aby si vo

vlastnom záujme nechal preložiť predmetný exekučný titul, a to vrátane v ňom uvedeného poučenia o možnosti podať proti nemu opravný prostriedok.

31 M. Kyrian podal proti rozsudku, ktorý vydal Krajský soud v Českých Budějovicích, kasačnú sťažnosť na Nejvyšší správní soud, v ktorej na základe tých istých dôvodov, aké uviedol v konaní na prvom stupni, tvrdil, že exekučný titul nie je vykonateľný.

32 Za týchto okolností Nejvyšší správní soud rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 12 ods. 3 smernice [76/308] vykladať tak, že pokiaľ sú na súde členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán, žalobou napadnuté opatrenia na vymáhanie pohľadávky, je tento súd oprávnený v súlade s právnymi predpismi tohto členského štátu skúmať, či doklad o vymáhateľnosti (exekučný titul) je vykonateľný a či bol dlžníkovi riadne doručený?

2. Vyplýva zo všeobecných právnych zásad práva Spoločenstva, najmä zásad spravodlivého procesu, riadnej správy vecí verejných a právneho štátu, že doručenie dokladu o vymáhateľnosti (exekučného titulu) dlžníkovi v jazyku inom než jemu zrozumiteľnom, ktorý zároveň nie je úradným jazykom štátu, v ktorom sa dlžníkovi doručuje, spôsobuje vadu, ktorá umožňuje odoprieť vymáhanie na základe takéhoto dokladu o vymáhateľnosti (exekučného titulu)?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

33 Vo svojej prvej otázke, ktorú treba skúmať v dvoch častiach, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 12 ods. 3 smernice 76/308 treba vykladať tak, že súdy členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán, majú právomoc jednak overiť vykonateľnosť exekučného titulu, jednak skúmať, či bol tento titul dlžníkovi riadne doručený.

O právomoci súdov členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán, overiť vykonateľnosť exekučného titulu

34 Smernica 76/308 stanovuje spoločné pravidlá týkajúce sa vzájomnej pomoci na zabezpečenie vymáhania pohľadávok v súvislosti s určitými poplatkami, odvodmi a daňami (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. septembra 2006, N, C-470/04, Zb. s. I-7409, bod 53).

35 Aby bola zabezpečená plná účinnosť smernice 76/308 a jej autonómny výklad, treba vychádzať hlavne z jej systematiky a cieľov (pozri analogicky rozsudky z 15. januára 2004, Blijdenstein, C-433/01, Zb. s. I-981, bod 24, a zo 17. septembra 2009, Vorarlberger Gebietskrankenkasse, C-347/08, Zb. s. I-8661, bod 35).

36 Podľa článku 8 ods. 1 smernice 76/308 sa exekučný titul priamo uzná a automaticky sa považuje za dokument umožňujúci vymáhanie pohľadávky členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán. Hoci podľa odseku 2 uvedeného článku tento titul môže byť prípadne v súlade s právnymi predpismi platnými v členskom štáte, v ktorom má sídlo

dožiadaný orgán, akceptovaný, uznaný, doplnený alebo nahradený dokumentom oprávňujúcim na vymáhanie na území tohto členského štátu, tieto formality nemožno odoprieť, ak je titul správne vyhotovený. Z toho istého ustanovenia vyplýva, že ak by niektorá z týchto formalít viedla k spochybneniu pohľadávky a/alebo exekučného titulu umožňujúceho jej vymáhanie, ktorý bol vydaný dožadujúcim orgánom, použije sa článok 12 smernice.

37 Článok 12 smernice 76/308 zakotvuje deľbu právomoci pri rozhodovaní o námietkach týkajúcich sa pohľadávky, exekučného titulu alebo exekučných úkonov medzi súdmi členského štátu, v ktorom má sídlo dožadujúci orgán, a súdmi členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán.

38 Podľa odseku 1 uvedeného článku, ak dotknutá osoba spochybní pohľadávku alebo exekučný titul umožňujúci jej vymáhanie, vydaný v členskom štáte, v ktorom má sídlo dožadujúci orgán, žaloba musí byť podaná na príslušnom súde tohto členského štátu v súlade s právnymi predpismi platnými v tomto štáte. Odsek 2 toho istého článku totiž stanovuje, že ak dožiadaný orgán dostane informáciu o takomto konaní buď od dožadujúceho orgánu, alebo od dotknutej osoby, musí exekučné konanie okamžite prerušiť až do vydania rozhodnutia príslušného súdu, ak dožadujúci orgán nepožiada o opak.

39 Ak sa však spochybnenie týka exekučných úkonov uskutočnených v členskom štáte, v ktorom má sídlo dožadujúci orgán, v zmysle článku 12 ods. 3 smernice 76/308 sa žaloba podáva na príslušnom súde tohto členského štátu v súlade s jeho zákonmi a inými právnymi predpismi.

40 Táto deľba právomoci logicky vyplýva z toho, že pohľadávka a exekučný titul sú založené na práve platnom v členskom štáte, v ktorom má sídlo dožadujúci orgán, zatiaľ čo pri exekučných úkonoch uskutočňovaných v členskom štáte, v ktorom má sídlo

dožiadaný orgán, tento orgán v zmysle článkov 5 a 6 smernice 76/308 aplikuje ustanovenia vnútroštátneho práva upravujúce obdobné akty a je v najlepšej pozícii na to, aby posúdil zákonnosť úkonu na základe svojho vnútroštátneho práva (pozri analogicky rozsudky z 27. septembra 2007, Twoh International, C-184/05, Zb. s. I-7897, bod 36, a z 27. januára 2009, Persche, C-318/07, Zb. s. I-359, bod 63).

41 Uvedená deľba právomoci v zásade neumožňuje, aby dožiadaný orgán spochybnil platnosť a vykonateľnosť aktu alebo rozhodnutia, o ktorého doručenie žiada dožadujúci orgán.

42 Hoci teda rozhodovanie o dôvodnosti námietok týkajúcich sa pohľadávky alebo exekučného titulu v zásade patrí do výlučnej právomoci súdov členského štátu, v ktorom má sídlo dožadujúci orgán, nemožno vylúčiť, že výnimočne to budú súdy členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán, ktoré budú oprávnené overiť, či vykonanie uvedeného titulu môže ohroziť najmä verejný poriadok tohto členského štátu, a prípadne úplne alebo sčasti odoprieť poskytnutie pomoci alebo ju podmieniť dodržaním určitých podmienok.

43 Podľa článkov 6 a 8 smernice 76/308 sa totiž s pohľadávkou, ktorá je predmetom žiadosti o vymáhanie, ako aj s exekučným titulom zaobchádza rovnako ako s obdobnými pohľadávkami a titulmi členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán. Ťažko si však možno predstaviť, že tento členský štát vykoná exekučný titul, ak jeho vykonanie môže ohroziť verejný poriadok tohto štátu. Navyše výhrada verejného poriadku je zakotvená v článku 4 ods. 3 smernice 76/308, pokiaľ ide o žiadosti o zaslanie informácií predložené dožadujúcim orgánom, v zmysle ktorého môže dožiadaný orgán odoprieť zaslanie informácií najmä vtedy, ak by mohlo ohroziť verejný poriadok členského štátu, v ktorom má sídlo.

44 Zo všetkých uvedených skutočností vyplýva, že súdy členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán, v zásade nemajú právomoc overovať vykonateľnosť exekučného titulu.

O právomoci súdov členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán, preskúmať, či bol exekučný titul dlžníkovi riadne doručený

45 Aby bolo možné odpovedať na druhú časť prvej otázky, je potrebné vyložiť pojem „opatrenia pre uplatnenie“ [na vymáhanie pohľadávky — *neoficiálny preklad*] použitý v článku 12 ods. 3 smernice 76/308.

46 Podľa článku 5 tejto smernice je prvou etapou vykonania vymáhania v rámci vzájomnej pomoci práve doručenie všetkých aktov a rozhodnutí týkajúcich sa pohľadávky alebo jej vymáhania, vydaných v členskom štáte, v ktorom má sídlo dožadujúci orgán, dožiadaným orgánom adresátovi, pričom toto doručenie sa musí uskutočniť na základe informácií poskytnutých dožadujúcim orgánom.

47 Z toho vyplýva, že doručenie predstavuje jedno z opatrení na vymáhanie pohľadávky uvedených v článku 12 ods. 3 smernice 76/308 a v súlade s týmto ustanovením preto treba akúkoľvek žalobu smerujúcu proti doručeniu podať na príslušnom súde členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán.

48 Tento výklad, ako to v zásade vyplýva zo šiesteho odôvodnenia a článku 5 ods. 1 smernice 76/308, navyše potvrdzuje aj skutočnosť, že doručovanie sa uskutočňuje v súlade s právnymi predpismi platnými pre doručovanie obdobných aktov v členskom štáte, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán.

49 Pritom, ako bolo pripomenuté v bode 40 tohto rozsudku, príslušný súd členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán, je v najlepšej pozícii na to, aby vyložil zákony a iné právne predpisy platné v tomto členskom štáte.

50 Na prvú otázku je preto potrebné odpovedať tak, že článok 12 ods. 3 smernice 76/308 treba vykladať v tom zmysle, že súdy členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán, v zásade nemajú právomoc overovať vykonateľnosť exekučného titulu. Avšak v prípade, ak je na súde tohto členského štátu podaná žaloba, ktorá smeruje proti platnosti alebo riadnemu vykonaniu opatrení na vymáhanie pohľadávky, akým je doručenie exekučného titulu, tento súd má právomoc overiť, či boli tieto opatrenia vykonané riadne v súlade s platnými zákonmi a inými právnymi predpismi uvedeného členského štátu.

O druhej prejudiciálnej otázke

51 Pokiaľ ide o prípustnosť druhej otázky, česká vláda zdôrazňuje, že vzhľadom na to, že súdne orgány členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán, nemajú právo posudzovať, či boli pri doručení aktov dlžníkovi dodržané všeobecné zásady práva Spoločenstva, uvedená otázka nemá vplyv na rozhodnutie vnútroštátneho súdu, a preto je čisto hypotetická.

52 Keďže overenie, či bolo doručenie riadne, patrí do právomoci vnútroštátneho súdu, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, tento súd má v každom prípade tiež právomoc konštatovať prípadnú nezrovnalosť v postupe doručenia podľa zákonov a iných právnych predpisov platných v členskom štáte, v ktorom má sídlo. Vzhľadom na vysvetlenia, ktoré poskytol Nejvyšší správní soud v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, pokiaľ ide o dôvody, pre ktoré sa domnieva, že druhá ním položená otázka je relevantná a že odpoveď na ňu je potrebná na vyriešenie sporu, ktorý prejednáva, je táto otázka — na rozdiel od toho, čo tvrdí česká vláda —, prípustná.

53 Vo svojej druhej otázke sa Nejvyšší správní soud v podstate pýta, či je možné považovať doručenie exekučného titulu za riadne, ak sa uskutočnilo na území členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán, v jazyku, ktorému adresát nerozumie a ktorý ani nie úradným jazykom uvedeného členského štátu.

54 Je potrebné zdôrazniť, že smernica 76/308 neobsahuje normy, podľa ktorých by doručenie exekučného titulu v inom jazyku ako v tom, ktorému adresát rozumie alebo ktorý je úradným jazykom alebo jedným z úradných jazykov členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán, nebolo riadne.

55 Iste, článok 17 smernice 76/308 stanovuje, že žiadosť o pomoc, exekučný titul a ostatné pripojené dokumenty sú doplnené prekladom do úradného jazyka alebo jedného z úradných jazykov členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán, čím nie je dotknutá možnosť tohto orgánu vzdať sa zaslania takéhoto prekladu, pričom adresátovi exekučného titulu takáto možnosť poskytnutá nie je.

56 Ako však správne zdôrazňujú česká a nemecká vláda, ako aj Komisia, preklady, o ktorých hovorí toto ustanovenie, sú určené dožiadanému orgánu pre jeho potreby a v žiadnom prípade nie dlžníkovi. Okrem toho, konanie na orgánoch daňovej správy a následné doručovanie rozhodnutí sa spravujú právnymi predpismi členských štátov, ako ďalej správne uvádza Komisia na základe porovnania režimu smernice 76/308 s režimom súdnej spolupráce v občianskych a obchodných veciach, ktorý zavádza najmä nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 (Ú. v. EÚ L 324, s. 79) a ktorý je predmetom inej právnej úpravy, než aká upravuje súdnu spoluprácu v správnej a daňovej oblasti.

57 Z cieľa smernice 76/308 vyplýva, že sa snaží zabezpečiť najmä účinné doručovanie všetkých aktov a rozhodnutí, vrátane súdnych, ktoré sa týkajú pohľadávky alebo jej vymáhania a boli vydané v členskom štáte, v ktorom má sídlo dožadujúci orgán. Smernica však tento cieľ nemôže splniť bez rešpektovania oprávnených záujmov osôb, ktorým sa doručuje (pozri analogicky rozsudok z 9. februára 2006, Plumex, C-473/04, Zb. s. I-1417 bod 21).

58 V tomto kontexte treba zdôrazniť, že úlohou včasného doručenia je umožniť adresátovi, aby pochopil predmet a dôvody doručeného aktu a aby uplatnil svoje práva (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. mája 2008, Weiss und Partner, C-14/07, Zb. s. I-3367, bod 73).

59 Preto v rámci vzájomnej pomoci na základe smernice 76/308 musí byť adresát exekučného titulu schopný s určitosťou identifikovať prinajmenšom predmet a dôvody žaloby.

60 V takom konaní, o aké ide vo veci samej, to tak je v prípade, ak sa doručenie uskutoční v jednom z úradných jazykov členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán. Podľa článku 5 ods. 1 smernice 76/308 totiž dožiadaný orgán uskutočňuje doručenie adresátovi podľa právnych noriem platných pre doručovanie obdobných aktov v členskom štáte, v ktorom má sídlo, čo znamená najmä doručovanie v niektorom z úradných jazykov tohto členského štátu.

61 Vzhľadom na to, že smernica 76/308 nestanovuje dôsledky v prípade doručenia v inom ako v úradnom jazyku členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán, vnútroštátnemu súdu prináleží, aby aplikoval svoje vnútroštátne právo a súčasne aby dbal o zabezpečenie plnej účinnosti práva Spoločenstva, čo ho môže priviesť k tomu, že bude vnútroštátnu normu, ktorá bola vypracovaná s ohľadom na výlučne domácu situáciu, vykladať tak, aby ju aplikoval na predmetnú cezhraničnú situáciu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. novembra 2005, Leffler, C-443/03, Zb. s. I-9611, bod 51).

62 Ako totiž vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, pri absencii výslovných ustanovení práva Spoločenstva je vecou vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu, aby určil procesné podmienky týkajúce sa žalôb určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré subjektom vyplývajú z priameho účinku práva Spoločenstva (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. decembra 1976, Rewe-Zentralfinanz a Rewe-Zentral, 33/76, Zb. s. 1989, bod 5, a Leffler, už citovaný, bod 49). Súdny dvor tiež spresnil, že tieto podmienky nesmú byť menej priaznivé ako podmienky týkajúce sa práv, ktoré majú svoj pôvod vo vnútroštátnom právnom poriadku (zásada ekvivalencie), a v praxi nesmú spôsobiť nemožnosť alebo prílišnú obtiažnosť uplatnenia práv priznaných právnym poriadkom Spoločenstva (pozri rozsudky Rewe-Zentralfinanz a Rewe-Zentral, už citovaný, bod 5; z 10. júla 1997, Palmisani, C-261/95, Zb. s. I-4025, bod 27; z 15. septembra 1998, Edis, C-231/96, Zb. s. I-4951, bod 34, a Leffler, už citovaný, bod 50).

63 Na druhú otázku je preto potrebné odpovedať tak, že v rámci vzájomnej pomoci zavedenej na základe smernice 76/308 musí byť adresátovi exekučného titulu, ak má byť schopný uplatniť svoje práva, tento titul doručený v niektorom z jazykov členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán. Aby bolo zaručené dodržanie tohto práva, vnútroštátnemu súdu prináleží aplikovať svoje vnútroštátne právo a súčasne dbať o zabezpečenie plnej účinnosti práva Spoločenstva.

O trovách

64 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 12 ods. 3 smernice Rady 76/308/EHS z 15. marca 1976 o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok týkajúcich sa určitých poplatkov, odvodov, daní a ďalších opatrení, zmenenej a doplnenej smernicou Rady 2001/44/ES z 15. júna 2001, treba vykladať v tom zmysle, že súdy členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán, v zásade nemajú právomoc overovať vykonateľnosť exekučného titulu. Avšak v prípade, ak je na súde tohto členského štátu podaná žaloba, ktorá smeruje proti platnosti alebo riadnemu vykonaniu opatrení na vymáhanie pohľadávky, akým je doručenie exekučného titulu, tento súd má právomoc overiť, či boli tieto opatrenia vykonané riadne v súlade s platnými zákonmi a inými právnymi predpismi uvedeného členského štátu.**

2. **V rámci vzájomnej pomoci zavedenej na základe smernice 76/308, zmenenej a doplnenej smernicou 2001/44, musí byť adresátovi exekučného titulu, ak má byť schopný uplatniť svoje práva, tento titul doručený v niektorom z jazykov členského štátu, v ktorom má sídlo dožiadaný orgán. Aby bolo zaručené dodržanie tohto práva, vnútroštátnemu súdu prináleží aplikovať svoje vnútroštátne právo a súčasne dbať o zabezpečenie plnej účinnosti práva Spoločenstva.**

Podpisy